

(personer over 60 år, som ikke kan få social pension pga. betingelserne om optjening, og som ikke har forsørgelsespligt overfor børn). Det er en konsekvens af, at de pågældende efter udlændingeloven ikke har mulighed for at få arbejdstilladelse.

Særligt om hjælp til ægtefæller, hvor den ene ægtefælle er hjemmearbejdende

Efter bistanndslovens § 40 er det som hovedregel et krav for at kunne yde kontanthjælp, at begge ægtefæller, dvs. også den hidtil hjemmearbejdende, udnytter deres arbejdsmuligheder. Det betyder også, at hjælpen ophører, hvis den hidtil hjemmearbejdende værger sig ved at tage mod tilbud om arbejde, og der ikke foreligger en undtagelse som nævnt i § 40. Den hidtil hjemmearbejdende er imidlertid ikke selvstændigt berettiget til kontanthjælp og er som følge heraf ikke omfattet af de gældende regler i lov om kommunal aktivering.

Efter de gældende regler beregnes hjælpen til et ægtepar (bortset fra de såkaldte kombinationsægtepar, jf. bistanndslovens § 37, stk. 3) som udgangspunkt med et beløb til hver af ægtefællerne, som svarer til den sats, som hver af ægtefællerne er berettiget til. Dette gælder også, selv om kun en af ægtefællerne har været ude for ændringer i sine forhold, dvs. det gælder også i tilfælde, hvor kun den ene ægtefælle har haft erhvervsarbejde, mens den anden udelukkende har været hjemmearbejdende. Efter de gældende regler bliver den månedlige hjælp til et sådant ægtepar, hvor begge er forsørgere, beregnet med 2x forsørgertakst (2x 9.100 kr. = 18.200 kr.), hvis den erhvervsaktive mister sit arbejde.

De gældende regler giver således kun undtagelsesvis mulighed for at yde hjælp til ægtepar, hvor kun den ene udnytter sine arbejdsmuligheder ved erhvervsarbejde. Desuden får disse ægtepar, når de opfylder betingelserne for hjælp, en utilsigtet økonomisk fordel, fordi de almindelige regler om størrelsen af hjælp til ægtefæller betyder, at den samlede hjælp ofte kommer til at ligge over, hvad ægtefællen tidligere har tjent ved sit arbejde. Får ægtefællen på ny arbejde, falder hjælpen bort, fordi den ændring (arbejdsløshed), der udløste hjælpen, er ophørt. Derfor vil der i tilfælde, hvor ægtefællerne har indrettet sig med kun en erhvervsindtægt mangle en økonomisk tilskyndelse til at tage ordinært, ustøttet arbejde, fordi den samlede hjælp til ægtefællerne typisk vil ligge over, hvad den pågældende kan få i arbejdsindtægt.

Disse konsekvenser af de gældende regler findes ikke hensigtsmæssige, og der stilles derfor forslag om ændringer på følgende områder:

- Alle, der modtager hjælp, og som efter forslaget § 13 skal udnytte deres arbejdsmuligheder, er omfattet af reglerne om aktivering.
- For ægtefæller, hvor den ene hidtil har været hjemmearbejdende, bliver der mulighed for, at den hjemmearbejdende kan vælge at lade være med at udnytte sine arbejdsmuligheder mod, at den samlede hjælp til ægteparret nedsættes.
- Samtidig får den hjemmearbejdende en ret til – efter ansøgning – at få tilbud om aktivering med den følge, at hjælpen til ægtefællerne beregnes på sædvanlig vis.

Hjælpen til ægteparret bliver beregnet efter særlige regler. Når den hjemmearbejdende ikke ønsker at udnytte sine arbejdsmuligheder, afsættes et beløb på 2.144 kr. til den hjemmearbejdendes forsørgelse, jf. nærmere bemærkningerne til § 26. I disse tilfælde er der ikke adgang til at få særlig støtte efter forslaget § 34, jf. bemærkningerne hertil.

Den hjemmearbejdende er efter forslaget alene fritaget for pligten til at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det vil sige, at den pågældende fortsat skal opfylde de øvrige betingelser for at få hjælp efter dette lovforslag.

Ægteparret får kun denne – lavere – hjælp, hvis de selv vælger, at den hidtil hjemmearbejdende ikke skal udnytte sine arbejdsmuligheder. Derfor foreslås det i § 22 samtidig en ret for den hidtil hjemmearbejdende til – efter ansøgning – at få tilbud om aktivering.

Vælger ægtefællen at udnytte sine arbejdsmuligheder, herunder at tage imod tilbud om aktivering, beregnes hjælpen på sædvanlig vis, jf. forslaget § 26, stk. 1, og § 34. Dette indebærer tillige, at denne ægtefælle fortsat vil være berettiget til hjælp/tilbud om aktivering, selv om den anden igen får arbejde. I så fald bliver arbejdsindtægterne trukket fra på sædvanlig vis.

Forslaget om, at en ægtefælle, der hidtil udelukkende har arbejdet i hjemmet, kan vælge ikke at udnytte sine arbejdsmuligheder, er indsat i *stk. 5*. Konsekvenserne for beregningen af hjælpen er beskrevet i bemærkningerne til §§ 26 og 34.

Til § 14

Det er fortsat som i bistanndslovens § 39, stk. 1, hovedreglen, at personer, der har formue, ikke kan få hjælp. Derfor fremgår det af *stk. 1, 1. pkt.*, at kommunen ikke kan yde hjælp, hvis ansøgeren eller ægtefællen har formue, som kan dække det økonomiske behov. Dette er en følge af, at loven skal fungere som det underste økonomiske sikkerhedsnet.